

עלון פסיכואקטיב

דצמבר 2009

שלום לכולם,

שנה חלפה מאז מבצע "עופרת יצוקה", ההתקפה הישראלית על רצועת עזה. במתקפה נהרגו כ-1,400 בני אדם, פלסטינים תושבי עזה, ביניהם ילדים רבים, ואחרים רבים נותרו פצועים, וללא בית. שנה חלפה מאז אותם ימים שטלטלו אותנו בסערה רגשית של כאב, זעם, פחד, ובלבול.

באותם ימים רשימת התפוצה של פסיכואקטיב היוותה מקום שבו יכולנו לבטא את המחשבות, הרגשות וההתלבטויות בנוגע להתקפה. במציאות שבה לעתים קרובות חשנו מבודדים מסביבת החברים, מהמשפחה ומקולגות בשל דעותינו - השיחות בפסיכואקטיב היוו מקור של תמיכה וחיזוק. הלהט שלעתים בא לידי ביטוי בוויכוחים בין חברים, אף הוא היה בעל חשיבות ולימד אותנו להקשיב ולהכיל קולות מנוגדים בתוכנו.

שנה חלפה – והמצור על עזה נמשך, מיליון וחצי תושבים מוחזקים כבני ערובה וחייהם נעצרו בלא אופק לשיקום, וללא אפשרות לנהל חיים של כבוד ורווחה.

בשבת ה-2.1 ייפגשו חברים מפסיכואקטיב ויצטרפו להפגנה כללית לציון שנה לעופרת יצוקה, ולמחאה כנגד המצור על תושבי עזה. ההפגנה תצא מכיכר רבין בשעה 18:30. הנכם מוזמנים לבוא.

עוד בעלון: העלון הנוכחי כולל תיאור של מצב הדברים הקשה בשכונת שיח' ג'ראח בירושלים המזרחית, ותיאור חוויותיהם של חברות פסיכואקטיב אשר השתתפו בהפגנות השבועיות שמתקיימות בשכונה בימים אלה.

נעדכן גם בנוגע לכנס פסיכואקטיב הבא שיעסוק בנושא של "הנפבה", ויסופר על הקשיים ועל האתגרים הכרוכים בארגונו, וכן על התרחשויות נוספות בפסיכואקטיב.

בחלק השני של העלון, תמצאו מדור שבו המלצות על אירועי תרבות ואמנות, וכן מידע על התארגנויות פוליטיות שונות.

נזכיר כי ניתן להירשם כמנויים על העלון באמצעות משלוח מייל לאפרת, לכתובת: alon.psychactive@gmail.com, עם הכותרת "הרשמה לעלון פסיכואקטיב", או דרך עמוד הבית של הקבוצה: groups.google.com/group/alon-psychoactive (לבעלי Gmail). המייל יישאר חסוי.

פעילויות פסיכואקטיב מהתקופה האחרונה

מדור זה מוקדש לעדכון על פעילויות פסיכואקטיב ולסקירות מזווית אישית של חברי הקבוצה.

פעילויות פסיכואקטיב שיוצגו בעלון זה:

1. הפינוי בשיח' ג'ראח והמחאה הציבורית
 2. הכנס הקרוב של פסיכואקטיב,
 3. עבודה עם אנשי פרויקט הוידאו
 4. טיפול נפשי לפעילים
- "shooting back" של "בצלם"
- שיעסוק בנכבה

1. הפינוי בשיח' ג'ראח והמחאה הציבורית

בחודשים האחרונים מתרחש בשכונת שיח' ג'ראח בירושלים המזרחית מהלך של פינוי משפחות פלסטיניות מבתיהן. הפינוי נערך על-ידי משטרת ישראל בגיבוי החלטת בית משפט שהכירה בתביעת הבעלות של הארגון היהודי "ועד העדה הספרדית" שחכר את אדמות האזור לפני 48'. משפחות הפלסטינים המסולקים מבתיהם בימים אלה – אל-קורד, ע'אווי וחנון הגיעו למקום כפליטים ב-48' ממקומות שונים בארץ, כמו יאפא (יפו), ומערב ירושלים. בשנות החמישים הן שוכנו בשכונה על-ידי ממשלת ירדן, והם חיים בה עד היום.

סילוק המשפחות מבתיהן מעורר מחאה מכמה סיבות. ראשית, הפינוי לא נעשה רק בשם זכות הקניין ועמידה פורמלית על חוקים אלא כחלק מתוכנית של התנחלות יהודית במזרח ירושלים ונישול תושבים פלסטינים. ואכן, מיד עם פינוי המשפחות נכנסו למבנים משפחות וארגוני מתנחלים, בגיבוי המשטרה. בני ובנות המשפחות המפונות, שאינם במעמד של אזרחים במדינת ישראל אלא חיים תחת כיבוש, נותרו ללא קורת גג.

שנית, המשפחות שמפונות בשם זכויות קניין מלפני שנת 48' לא מקבלות מהמדינה את אותן הזכויות עצמן, על אף שגם ברשותם היה רכוש ושטח עד שהפכו לפליטים. המדינה, שלא מכירה בזכות השיבה שלהם לאדמתם, מכירה ב"זכות השיבה" של יהודים רק מפני שהם יהודים. לבסוף, על אף שהמשפחות לא פלשו לבתים בשכונה אלא שוכנו בהם לפני כשישים שנה על-ידי המדינה השלטת דאז, מדינת ישראל מנשלת בני אדם מביתם ולא מגלה אחריות מינימלית לרווחתם.

בשבועות האחרונים התגברה המחאה, ומדי שבוע בשישי בצהריים מתקיימות הפגנות בשכונה. תגובת המשטרה להפגנות יצרה את הרושם שהיא שמה לה למטרה להשתיק את קול המחאה. על אף שהמחאה הייתה בלתי אלימה, נעצרו מפגינים רבים והופעלה אלימות מצד השוטרים.

כמה מחברות פסיכואקטיב השתתפו בהפגנות ושיתפו את החברים ברשמיהן. בהמשך מופיעים כאן התרשמויותיהן של תמר פריד, אפרת אבן צור ומיכל גולדברג. בנוסף, נעשה ניסיון של חברות פסיכואקטיב לסייע במציאת תמיכה נפשית למשפחות המפונות ובפרט לילדיהן. על כך מדווחת שרה מצר.

לקריאה בהרחבה על הנושא:

- מתוך אתר עמותת "עיר עמים" - מסמך על פינוי דיירים מבתיים ותוכניות התנחלות בשיח' ג'ראח המעודכן רק למאי 2009 אך עשיר במידע על הרקע למקרה:
www.ir-amim.org.il/Uploads/dbsAttachedFiles/SheikhJarrahReportHeb.doc
 - פוסט מתוך הבלוג של עידן לנדו, על משמעות המקרה של שיח' ג'ראח: "שיח' ג'ראח: מודל משפטי לטיהור אתני", פורסם ב-31.10.09: www.notes.co.il/idanl/62001.asp
 - מאמר של דפנה גולן "כל אחד יכול לתופף", על המחאה במקום. פורסם ב"הארץ" ב-22.12.09: www.haaretz.com/hasite/spages/1136721.html
 - ידיעה מ"הארץ", 12.12.09 על ההפגנה, שבה סרטון המתעד אלימות שוטרים: www.haaretz.co.il/hasite/spages/1134509.html
 - סרטון המתעד את ההפגנה מה-18.12.2009 (בהמלצת מיכל גולדברג): www.youtube.com/watch?v=jhB8PwBdrvQ
- דיווח מאת תמר פריד, שהשתתפה בהפגנה. נכתב ב-19.12.2009:

אתמול הגעתי לשיח' גראח יחד עם חברים. לא השתתפנו בצעדה שהתחילה במשביר, אלא הגענו ישירות לשכונה במחשבה שנוכל להצטרף להפגנה. עוד בדרך לשם קיבלתי עדכונים שוטפים מידיד שכבר היה שם. הוא אמר שהמשטרה כבר עצרה אחד ממכרינו במשביר (מקום התחלת הצעדה) ואחר כך עצרה עוד אנשים בדרך (בעיקר את המתופפים שמלווים את הצעדות לשיח' גראח עוד מתחילתן).

הידיד קבע איתנו מחוץ לאזור ההפגנה כי אמר שהמשטרה חוסמת את הגישה אליו ושיש דרך עוקפת להגיע אליה. בהתחלה עמדנו עם קבוצה גדולה של מתלבטים, שלא ידעו איך להיכנס לאזור ההפגנה או שכמונו, קצת חששו מלהיכנס בגלל פחד המעצר ומהאלימות של המשטרה. מתוך ההפגנה הגיעו כמה אנשים שלקחו קבוצות קטנות ל"דרך העוקפת" וחברה אחת מבינינו נכנסה מייד. לאחר זמן מה, הלכנו בעקבותיה, אבל בסופו של דבר החלטתי לא להיכנס לאזור ההפגנה.

הרגשתי הרבה פחד ומבוכה. כמה ממכריי הוכו ו/או נעצרו בהפגנה הקודמת, ותיאוריהם מההפגנה והמעצר היו נוראיים. בנוסף, היה איתי חבר שלא יכול להסתכן במעצר בשל מקום עבודתו. התרגזתי על עצמי ועל פחדנותי, על חוסר הנכונות שלי "לעלות על הבריקדות".

הבטתי באנשים שנכנסו אל אזור ההפגנה ויצאו ממנו אמרתי שלום למכרים וחברים והרגשתי הרבה חוסר אונים. המשכתי להיות בקשר עם חבריי שהיו בתוך ההפגנה וקיבלתי דיווחים על שקט יחסי (מבחינת אלימות המשטרה) ועל מעצרים רבים. אחת המכרות שלי נעצרה רק משום שעמדה על גרם מדרגות חיצוני שמוביל לגג אחד הבתים הגזולים לבושה כליצינת (צלמים רבים עולים עליו כדי לקבל מבט מגבוה על העומדים ברחוב).

בשלב כלשהו הגיע בחור ושאל אותנו אם זו הדרך שאנשים מגיעים ממנה אל ההפגנה. ענינו שכן, ואז הוא פשוט הלך. תארנו לעצמנו שהוא לא "מכוחותינו" ושלחנו הודעות לחברים שבתוך ההפגנה שאולי כדאי שיתחילו לצאת משם כי עשויים לחסום את דרך היציאה.

כעבור כמה דקות, חברתי יצאה מההפגנה וחזרנו למיקום הראשוני שלנו בפתח הרחוב, כדי לצפות בהפגנה מרחוק. ברגע שהגענו לשם הגיעו עוד כוחות מג"ב ושוב, הזהרנו את חברינו שבתוך ההפגנה. התברר לנו שהם הגיעו כדי ללוות את הזינזנה עם העצורים שיצאה בדיוק מהמתחם.

בסביבות השעה 4, החלטנו ללכת.

רבים נשארו להפגין במקום ובהמשך הלכו למגרש הרוסים כדי להביע מחאה על המעצרים ומתוך תקווה שאולי ישחררו את העצורים עוד באותו יום (תקווה נכזבת).

אני מאוד שמחה שכל כך הרבה אנשים הגיעו להפגנה והיו נחושים שלא לתת לאלימות המשטרתית מההפגנה הקודמת להרתיע אותם. אותי, המשטרה ומג"ב הצליחו להרתיע.

בשבוע הבא, החלטתי: לא אשאר לעמוד בחוץ.

דיווח מאת אפרת אבן-צור, שהשתתפה בהפגנה (נשלח לרשימה ב-13.12.2009):

השתתפתי בהפגנה בשיח' ג'ראח ביום שישי (ובשבת שאחריה מול בית המשפט). ראיתי את אלימות השוטרים ולוחמי מג"ב, ואת אי-האלימות של המפגינים. שמעתי שהמשטרה דיווחה לאחר מכן על אלימות מצד המפגינים, ואני יכולה להעיד שזהו שקר. זה היה מייאש לראות את כל זה.

רוב הזמן אני עצמי לא הייתי בסכנה, מפני ששמרתי על עצמי במרחק מה ממרכז ההתרחשות; אבל עלו אצלי שאלות לגבי זה: האם אכן כך הכי טוב לנהוג בהפגנה? לשמור מרחק? זה אמנם לא היה קשה מאוד להימנע ממעצר, ע"י התחמקות הצדה. אבל אם כולם היו נוהגים כמוני, לא היה נותר אף אחד כדי להראות לשוטרים (ולאנשי המקום) שאלימות המשטרה לא יכולה לשבור את ההפגנה. היינו שם, אחרי הכול, כדי לתמוך ולהביע עמדה. אולי שווה לקחת את הסיכון של להיפגע ממכות השוטרים ולהיעצר אם זה מה שנדרש בימינו כדי למחות? אני עדיין חושבת על זה. הלוואי שלא היינו במצב שבו השמעת הקול שלנו עלולה לגבות כזה מחיר.

דיווח מאת מיכל גולדברג (נשלח לרשימה ב-13.12.2009):

גם אני הייתי בהפגנה האלימה מאוד ביום שישי בשיח' ג'ראח. הרושם הברור הוא שברגע שהמשטרה מחליטה לפרק את זה, או "פזר" את ההתקהלות היא עושה זאת בקלות רבה. כמו שאורי אומר, היא תמיד חזקה יותר, כלומר גם תמיד צודקת.

אני הייתי עדה לשתי ההשפצות של הנשק הכביכול "לא מסוכן" של גז הפלפל ישר לעיניים של שני המפגינים במרחק של 3 סנטימטרים מהפרצוף שלהם. שני המפגינים שחטפו לעיניים את תרסיס הפלפל פשוט סירבו באומץ לקבל את התכתיב של השוטרים להתרחק. השוטרים התבריינו על שניהם בעיקומי ידיים והדבקות לקיר כדי להזיז אותם מההתקהלות, וכשהם המשיכו - בעקשנות שהדהימה אותי - לא לקבל את התכתיב הזה שאסור להם להיות שם, אחרי 3-4 דקות של עימות כוחני בו השוטרים מנסים להכניע ולנטרל אותם פיזית, השוטרים שלפו במפתיע את ה"בונוס" וריססו להם לעיניים. ברגע שזה קורה שניהם מנוטרלים סוף סוף. אחד מהם, ד"ר איל ניר, היה התגלמות הלוחם הלא אלים דרך סרבנות ופאסיביות. הוא פשוט לא וויתר. הוא מופיע בסרטון שבכתבה הזו ב"הארץ" (רואים אותי מאחור בגולף תכלת מצלמת בפלאפון שלי את ההשתלטות עליו) www.haaretz.co.il/hasite/spages/1134509.html. המושפרץ השני נלקח על ידי עזרא נאווי (שפעיל למרות העל-תנאי שלו מבית המשפט) לביה"ח סנט ג'נס בשיח' ג'ראח, שם קיבל טיפול רפואי לעיניים. ד"ר איל ניר נזקק גם הוא לטיפול רפואי לעיניים ולאוזן שלו, במהלך סוף השבוע בו בילה במעצר.

לגבי דבריה של אפרת - הבעיה בעיניי היא לא שאין מספיק "מתנדבים" להיעצר, אלא שאין קבוצה מספיק גדולה שתומכת במאבק הזה. כלומר אותם 21 עצורים מייצגים כוח חלש מדי. זה מקור חולשתנו וחוסר היכולת באמת לשנות משהו ביחסי הכוחות. אני כן חושבת שכדאי מאוד עכשיו להתגייס לחזק את ההפגנות בימי שישי בשיח' ג'ראח: א. כדי לא לתת למשטרה כל כך מהר להצליח בדיכוי ההתקוממות וב. כי באמת הסיפור של מזרח ומערב ירושלים תופס יותר ויותר את הבמה לקראת מה שאולי צפוי להגיע לשולחן הדיונים בקרוב. כך שבתוך מיליון ואחת מטרות חשובות להילחם עבורן נדמה לי שזו תופסת תאוצה מבחינת ההשלכות שלה על המשפחות הערביות שפוננו ועל מה שקוראים "מעמדה" של ירושלים.

מה שכן חימם את הלב בתוך הסצינה המכוערת הזו של יום שישי הוא הערבים שמסביב שכמובן לא מתערבים אלא צופים במרחק בטוח על הבלאגאנים של היהודים מול המשטרה שלהם. בשלב מסוים יצאו עם מגשים מלאים בקפה. זו הייתה תרומה בעיניי סובטילית ומחממת את הלב כשהיאוש משפריך מכל כיוון.

שרה מצר עידכנה על הניסיון לעבודה טיפולית עם משפחות שיח' ג'ראח, שעליו סופר בעלון אוקטובר 2009 (העדכון נשלח לרשימה ב-5 בדצמבר 2009):

ברצוני לספר על כך שהניסיון לעבודה עם הילדים והנשים של המשפחות שפוננו משיח' ג'ראח לא הצליח להמריא ולקרום עור וגידים.

חברנו לאליזבט מנהלת משעולים (תודות לשרונה). הושקע מאמץ רב במציאת אנשי מקצוע דוברי ערבית ואחרי שנמצאו אלו לא נמצא מקום הולם שבו יכלו להיערך המפגשים. בשיחה משותפת עם שרונה החלטנו שלפי מצב העניינים אין טעם כעת להמשיך לנסות להוציא לפועל את התוכנית.

בינתיים נמצא דיור חלופי לאותה קבוצת משפחות שעם נציגה יצרנו קשר. שוחחתי טלפונית עם נציג המשפחות והוא הודה על הניסיונות שלנו אך גם נשמע מאד מיאוש. כמובן שלא מדובר רק במציאת קורת גג הולמת, מדובר בעיקר בפינוי של המשפחות ותפיסת הדירות ע"י סוג של מתנחלים שהביטוי אדוני הארץ קטן עליהם וכל זאת בחסות החוק.

תודה לשרונה שיחד איתי "החזיקה" את הניסיון וההתנסות הללו.

עדכון מה-29.12.2009: שרה מדווחת שיש ניסיון של אליזבט ממשעולים לא לוותר על העבודה. אם וכאשר יהיו התפתחויות נוספות נשמח לשמוע עליהן משרה ושרונה.

2. הכנס הקרוב של פסיכואקטיב, בנושא הנכבה

להלן עדכון לגבי הקשיים שעולים בעת תכנון הכנס הבא של פסיכואקטיב, שעתיד לעסוק בנכבה ובהשפעות הפסיכולוגיות שלה על הפלסטינים בתוך גבולות '48 ועל הישראלים היהודים. הצורך בכנס בנושא זה עלה ביתר שאת דווקא בתקופה זו לאור הכוחות שמנסים להשתיק ולמחוק את הדיבור על הנכבה ולאסור על הזיכרון, באמצעות חוקי המדינה. צוות גדול מחברות פסיכואקטיב נפגש כבר מספר פעמים על מנת לתכנן את הכנס, והמרכזות הן אילנה ויסמין.

כתבו: אילנה לח, טובה בוקסבאום ויסמין דאהר, סוף דצמבר 2009.

העבודה על הכנס נתקלת בהרבה מאד קשיים, והמילה "לא" רווחת מאד בתשובות שאנחנו מקבלים. העניינים לא פשוטים בכלל, ואכן הנכבה מפחידה הרבה אנשים באקדמיה הישראלית, וזו קצת מילה מגונה שלא כל כך רוצים לשמוע. והקשיים הנערמים בדרך - בהתאם.

אנו חשים שעצם אמירת המילה נכבה בימינו היא אקט פוליטי, וזה בדיוק הנושא של הכנס שלנו - הניסיון להשתיק את אקט האמירה. הרי אם הצעת החוק לאיסור ציון הנכבה נועדה למנוע את הזיכרון, למנוע את הידיעה, אז דיבור בקול על נכבה הוא בוודאי עניין פוליטי. כל עיסוק בהדחקה ובדיבור על מה שהממסד לא רוצה לשמוע, הוא פוליטי... אלא שאז הממסד האקדמי חושש לארח אותנו - ובעצם מגיב גם הוא מתוך אמירה פוליטית במחשבה שבכך ניתן "לנטרל" את הפוליטיות של הכנס...

בינתיים, קיבלנו כמה תשובות שליליות ללא נימוק על קיום הכנס במסגרות אקדמיות שונות, ובקשות להוצאת המילה נכבה מכותרת הכנס במקומות אחרים. קיבלנו גם תשובה שלילית על בקשת מימון מקרן גרמנית אחת שפנינו אליה.

בעצם ככל שאנחנו שומעים עוד ועוד "לא", אפשר להבין עד כמה החומה שהמדינה בונה נהיית יותר ממשיית, וזה לא דווקא קשור בקהל וביעדים ובמה נאמר. המילה נכבה עצמה היא היא הגנאי.

שמענו כמה פעמים את האמירה שהכנס פוליטי ולא כל כך אקדמי, וכן שנאזן ע"י הכנסת דוברים ימניים. לאור התגובות שאנו נתקלים בהן מתעוררות ומתחדדות אצלנו שאלות המלוות אותנו מאז תחילת ארגון הכנס:

מה קהל היעד של הכנס, למי אנו מכוונים? האם לקהל שמאלני-יהודי משוכנע? לקהל פלסטיני שאנו רוצים לחזק ולתת הכרה לתחושותיו בהקשר לנכבה? לקהל יהודי לא משוכנע? האם ניתן לפנות לכל הקהלים?

האם מטרת הכנס היא גם להצהיר הצהרה פוליטית?

האם ניתן תוך כדי גם לשמור על האופי האקדמי של הכנס?

האם להתעקש על הממסד האקדמי ולהתאים עצמנו - או לפנות למסגרות אחרות?

כנראה שנקיים את הכנס באוניברסיטת תל אביב, תחת הכותרת "דיון פסיכולוגי בהצעת החוק לאיסור ציון הנכבה", ב-21.2.2010.

3. עבודה עם אנשי פרויקט הוידאו "shooting back" של "בצלם"

כתבה: נעמה הוכשטיין

כזכור, באוקטובר בשנה שעברה לירון סיפרה ברשימת התפוצה על פנייה מ"בצלם" ל"פסיכואקטיב" בבקשה לליווי של פרויקט "חמושים במצלמות" ("shooting back"), פרויקט בו "בצלם" מחלקים מצלמות וידאו לפלסטינים באיזורי חיכוך עם מתנחלים, בכדי לתת להם כלי לתיעוד, להפצה לתקשורת וגם ראייה אפשרית לצורכי תביעה. בישיבות עם צוות "בצלם" הוחלט שנתחיל בפגישות עם משפחות העובדות בפרויקט בחברון, כדרך לתמוך ולהכיר מקרוב את המציאות בה הן חיות, דבר שיאפשר לנו להמשיך ולחשוב על מערכת תמיכה מתאימה. אכן, מאז יוני מתקיימים מפגשים חודשיים של שני צוותים מפסיכואקטיב (אורנה, תמר ופיירוז ואילנה, נעמה ואמאני) עם 4 משפחות. **אנו מקוות לצרף בקרוב לעבודה צוותים חדשים שהתגבשו, ומזמינות אנשים לפנות ולהצטרף לעבודה עם משפחות נוספות.** המחשבה היא על עבודה ארוכת טווח.

רצינו לעדכן שלפני כחודשיים התחיל ליווי של צוות "בצלם" בחברון באמצעות שיחות דו חודשיות עם פסיכולוג (יצחק מנדלסון). זהו מענה לצורך שעלה מצד הצוות העובד בחברון, חשוף למציאות היום יומית הקשה של העיר, לאיום המתמיד של הקונפליקט בין תושבים, מתנחלים וחיילים, ונפגש עם הקשיים הרבים של המשפחות ושל הקהילה באופן קרוב ואינטנסיבי.

ערוץ עבודה נוסף הנמצא על הפרק הוא סדנאות בנושא טראומה. אנחנו שומעות מאנשים בפרויקט ומחוצה לו על המתח המתמשך בו הם חיים, ובאופן ספציפי על התחושה הקשה של העדר האפשרות להגן על הילדים מסכנה ופגיעה. חשבנו יחד עם צוות "בצלם" שמענה מתאים יכול להיות סדנא בה ייאספו משאבים הנמצאים ברשות המשתתפים להתמודדות ותהיה חשיבה על כלים היכולים לסייע לילדים במשפחה לצורך בניית חוסן והתמודדות עם טראומה. בנוסף, ישנם צעירים מהאיזור המקיימים פעילויות לילדים ועלה רעיון לקיים עבורם סדנא שתהיה קשורה לעבודה שהם עושים.

רציתי לשתף במעט רשמים ובדילמות שעולות בפרויקט, ומלובנות בינינו בישיבות שאנו עורכות אחת לחודש וחצי בערך (בהשתתפות שרה קלעי). הנסיעה החודשית לעיר מפגישה אותנו עם המציאות ההזויה של H2, אותו איזור שבו גרים מתנחלים בתוך שכונות פלסטיניות, האיזור שבו (בניגוד ל-H1) קיימת שליטה ישראלית ולא שליטה של הרשות (אפשר לראות סרט רקע של "בצלם" כאן:

www.youtube.com/watch?v=285GJ7lxIok&feature=related

המצלמות חולקו לאנשים הנמצאים במצבים קשים במיוחד. כשהם מישירים מבט למתרחש, לעתים הם הופכים מוקד להתנכלויות נוספות, לעתים הם מוגנים יותר בזכות מצלמת הוידאו הדלוקה. בעצם הצילום יש עמדה של חוזק, של אפשרות לספר את המתרחש מנקודת המבט שלך, שהיא במקרה של הפלסטינים בחברון נקודת מבט דחוקה ומושתקת. יש בצילום לעתים נחמה על כך שהאמת נרשמה, גם אם לא קיבלה הכרה והצדק לא נעשה. האנשים העובדים בחברון, מיכאל, איסה ובדיע, הקימו מרכז קהילתי שבו החלו להתקיים פעילויות, בין היתר קורס עריכת וידאו, דבר שמוסיף להעצמה דרך הגברת יכולת הביטוי והיכולת הטכנולוגית.

העבודה בחברון מעוררת מחשבות בנוגע לכך שאנחנו באות להקשיב ולעזור כישראליות, כיהודיות. אנחנו שואלות את עצמנו כיצד משפיעה העובדה שאנו שייכות לחברה הכובשת על השיחה המתאפשרת, מה משמעות הדבר. לנו הפריבילגיה לנוע, להגיע לחברון ולעזוב אותה בחופשיות, ולנו אפשרויות רבות החסומות בפני האנשים והנשים איתם אנחנו נפגשות. האם ייתכן שייווצר אמון בנו? כשאנו באות מעמדת נשות המקצוע, איך נדאג לכך שלא תהיה בכך הנצחה של מבני הכוח הקיימים? ואולי יש בהגעה שלנו ביטוי של סולידריות והכרה בעוול שנגרם דווקא בשל העובדה שאנחנו ישראליות? הדילמות הקשורות להגעה שלנו לחברון רבות, ונשמח לשמוע את המחשבות שיש לאחרים בנושא.

4. טיפול נפשי לפעילים

מבוסס על דיווחים שונים מאת צביה חורש.

בהמשך לדיווח בעלון אוקטובר 2009, מזה מספר חודשים מתקיים פרויקט של מתן טיפול נפשי לפעילים ולפעילות שיוכל לענות על צרכים של פעילים ופעילות שונות, הן מבחינה כלכלית (טיפול מוזל) והן מבחינה מהותית – דהיינו, טיפול "ידידותי לאקטיביסט".

כשהנושא עלה לראשונה ברשימת התפוצה, התפתח דיון ער סביב המשמעויות האתיות והטיפוליות הנוגעות לאותם קריטריונים, שסייע להבהיר את המורכבות של הנושא. במקביל, התגבשה רשימה של מטפלים המעוניינים לטפל בפעילים כאשר הוחלט שכל מטפל יסכם עם הפונים אליו את נושא המסגרת הטיפולית ועלויות הטיפול. ברשימת המטפלים, כל מטפל ציין באופן כללי את עמדתו בנושא התעריף (מלא, מוזל או חינם).

צביה חורש מטפלת בפניות ומפנה את הפעילים/ות לאנשי/נשות מקצוע באזור מגוריהם, ובהתאם ליכולתם הכלכלית. לפי דיווחיה לאחרונה הגיעו פניות רבות, אם בשל ההפגנות בשיח' ג'ראח, ואם בשל התגברות האלימות ביחס למפגינים ולפעילים, ונראה יש צורך באנשי ונשות מקצוע נוספים שיהיו מוכנים להצטרף. בהווה דרושים בעיקר אנשי מקצוע מאזור המרכז וירושלים.

אתם מוזמנים לפנות לצביה (horesh.tsvia@gmail.com), הן אם ברצונכם לקבל טיפול, והן אם ברצונכם להציע טיפול. ניתן גם לקיים שיחת טלפון ראשונית עם צביה למטרת התייעצות ביחס לשיטות הטיפול השונות, ולסיוע בבחירת מטפל/ת. קיימת הקפדה על שמירת האנונימיות והפרטיות של הפונים.

המלצות תרבות ואמנות

במדור זה נציג אסופה של אירועי תרבות, ספרים, וסרטים שיתקיימו בחודש/ים הקרוב/ים וקרובים לנושאים הפוליטיים-חברתיים בהם אנו עוסקים, וכן ביקורות ורשמים אישיים שלכם.

המלצות לחודש ינואר:

1. סרט: ג'אפה
2. הרצאה בגלריה: על מושג הארכיון
3. מופע מחול: שקט
4. תערוכת מכירה: לחם ושושנים
5. ספר: רק לא כך
6. סרט תיעודי: שטח ירוק

1. סרט: ג'אפה (בימוי: אייל סיון)

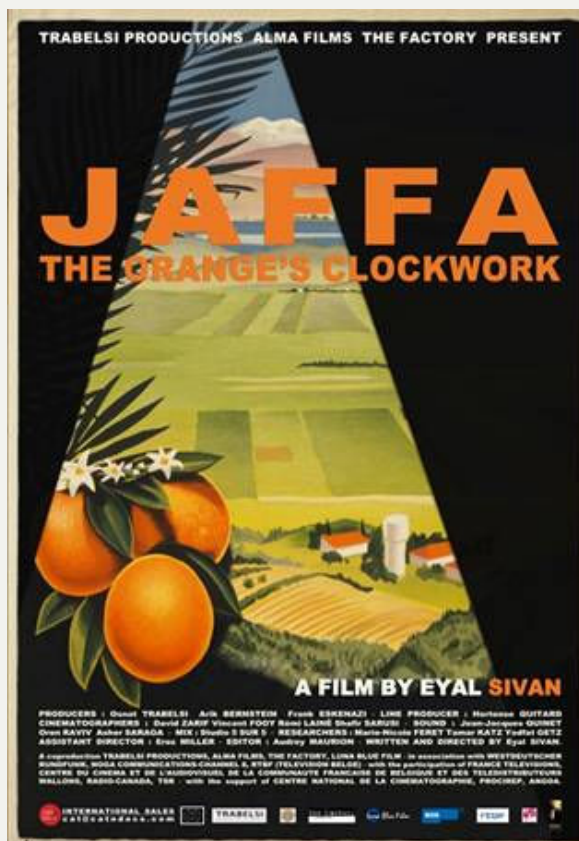
ממליצה: יסמין

הסרט מספר את ההיסטוריה של פלסטין-ארץ ישראל דרך מעקב אחר המותג, שהפך למזוהה עם היסטוריה זו יותר מכל: "ג'אפה", מותג התפוזים הידוע. "ג'אפה", שהחלה כחברה שבה שתפו פעולה פרדסנים יהודים וערבים, נוכסה אחר כך על ידי הציונות והפכה לסמלה. עבור הפלסטינים מסמן התפוז את אובדנה של ארצם. סיפורו של התפוז הוא סיפורה של הארץ.

באמצעות סיפורם המופלא של תפוזי ג'אפה, של הפרדסים והמותג, ועל בסיס ההיסטוריה החזותית של ההדרים וריאיונות עם יהודים וערבים מסופר בסרט על חייהם המשותפים של יהודים וערבים בפלסטין, על חורבנם, על התשוקה הקולוניאלית מול געגוע לעולם אחר, לאפשרות אחרת; על המחיקה וההכחשה וגם על ניסיונות ההיזכרות. זאת בניסיון לתרום לבנייתו של נרטיב היסטורי משותף וחלום לעתיד משותף הנבנה מתוך העבר.

לריאיון עם הבמאי שבו משולב קטעון מהסרט:

www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3821491,00.html

2. הרצאה בגלריה: על מושג הארכיון

ממליצה: אפרת

הרצאתו של אייל סיון, "על מושג הארכיון ומשמעות העבודה מהארכיון אל הארכיון" תתקיים בגלריית "זוכרות" כחלק מאירועי התערוכה "צילומים חטופים, שיטוט בצילומים שאינם כאן". התערוכה בוחנת מקרוב את מקומו של הצילום ככלי באכיפת חוק התכנון והבנייה בירושלים, ומנסה להתחקות באמצעותו אחר היצירה התיעודית, כמו גם הבדיונית, שצומחת מתוך הצילומים תחת כנפיו של החוק. לאחר ההרצאה יתקיים דיון פתוח בהשתתפות האוצרת חגית קיסר.

מועד ההרצאה: שלישי 5.1.2010, שעה 20:30

גלריה זוכרות, אבן גבירול 61, פינת רחוב מאנה 13, תל אביב

3. מופע מחול: שקט (ערב מאת ארקדי זיידס)

ממליצה: מיה

העבודה צמחה מתחושת הסלמה בניתוק וחוסר האמון, בין המגזר הערבי למגזר היהודי בישראל. שני הצדדים נמצאים במצב מתמיד של הלם, אשר מונע מרחב הנדרש לעיכול, ואינו מאפשר התרחשות של שינוי. מתוך מצב חרום זה, היה קריטי לייצר סביבה שמבקשת תקשורת כנה; מקום שמאפשר לפרוק את השדים; מקום בו תגובה בלתי מרוסנת מתקבלת בהבנה ורגשות נחשפים ללא פחד; מקום המחפש נקודות מבט רחבות ככל האפשר ובונה אמון.

פלסטינאים וישראלים, שחקנים ורקדנים. ארבע הדמויות פועלות בנוף מלא חמלה, תוקפנות, בלבול וכמיהה, ונמצאות בחיפוש מתמיד, אחר המקום שיאפשר להן להכיל ולהבין – מקום שיש בו שקט.

מופעים קרובים:

תיאטרון תמונע: 2.1.2010, 3.1.2010, שעה 20:00

אולם קיבוץ כברי: 20.1.2010, שעה 20:00

www.youtube.com/watch?v=8K3QBg5rbfY

4. תערוכות מכירה: לחם ושושנים

ממליצה: אפרת

תערוכות המכירה "לחם ושושנים" מתקיימת מדי חורף כבר ארבע שנים ברציפות בתל אביב. התערוכות הן יוזמה של עמותת מען, וכל ההכנסות מן המכירות של עבודות האמנות, מוקדשות לטובת עידוד התעסוקה של נשים ערביות. העבודות לתערוכה נתרמות ברצון על ידי מאות אמנים ערבים ויהודים, שמאמינים במטרות התערוכה ובאפשרות של חיים המבוססים על שיתוף פעולה ואחוה.

לאוסף העבודות הנמכרות: http://www.etgar.info/he/exhibition/noam_wenkert

תערוכת המכירה תתקיים בשבת ה-9 בינואר 2010 בשעות 10:00 - 22:00

בגלריית מנשר לאמנות, רח' דוד חכמי 18, תל אביב

5. ספר: "רק לא כך", מאת אולק נצר

כתב: אולק, משתתף בכנס פסיכואקטיב על השפעות הכיבוש

מתוך המבוא של הספר "רק לא כך: הדרך להתארגנות פוליטית ללא שחיתות כוחנית": זהו ספר הדרכה ולימוד של דרך התארגנות במטרה לצבור כוח פוליטי. דרך זו היא אלטרנטיבה המנוגדת קוטבית לדרך של כל המפלגות והתנועות הפוליטיות הקיימות. נושאי ההדרכה והלימוד כוללים גם פיתוח כישורים אישיים ולימוד הטכניקות הנדרשות על מנת לחיות באותה התארגנות, לפעול ולהצליח, ולא להיכשל באותם המקומות שבהם נכשלו בעבר אידיאליסטים בעלי כוונות טובות בעולם כולו. אני עצמי הייתי אחד מהם, ולכן קהל הקוראים העומד לנגד עיניי הוא קהל של אנשים הקרובים מאוד ללבי, אשר תודעתם הפוליטית היא כמו התודעה שהייתה לי פעם, לפני שלמדתי לדעת את מה שתוכלו ללמוד כאן.

תוכלו לקרוא פרק מתוך הספר באתר פסיכואקטיב www.psychosactive.org.il

על הספר ניתן לקרוא יותר בהרחבה בכתובת זו: cafe.themarker.com/view.php?t=1322529

6. סרט תיעודי: שטח ירוק

ממליצה: אפרת

הסרט בוחן את המדיניות המפלה של ישראל במזרח ירושלים. מאז כיבוש הגדה המערבית ב-1967, נעשה שימוש בתכנון עירוני ככלי לויסות הגידול של האוכלוסייה הפלסטינית בעיר המעורבת, ולשמירה על הרוב היהודי בה. כתוצאה מהמדיניות המפלה, כשליש מהבתים במזרח ירושלים נבנו באופן 'בלתי חוקי', וכתוצאה מכך נהרסים בידי הרשויות כ-100 בתים פלסטינים מדי שנה. הסרט משלב ראיונות עם תושבים ישראלים ופלסטינים, אדריכלים, עיתונאים ופוליטיקאים, בניסיון להציג מציאות מורכבת זו, אשר יש לה השלכות משמעותיות על

תהליך השלום כולו. לצפייה: eastjm.wordpress.com

אירועים, סיורים, הפגנות: מידע נוסף

במדור זה יוגש מידע על אירועי מחאה ועל ארגונים אחרים שיכולים לתת מענה למי שרוצה לפעול.

אירועי החודש:

1. הפגנה נגד המצור על עזה
2. אירוע מחאה בלתי אלים בואלג'ה
3. צעדת מחאה שבועית לשיח' ג'ראח
4. סיור לחברון
5. סיור לדרום הר חברון
6. סיורים להכרת מזרח ירושלים

1. הפגנה נגד המצור על עזה. מוצ"ש, 2.1.2010 בתל-אביב

שנה עברה מאז ההתקפה על עזה המצור נמשך - האחראים טרם נחקרו. 1,400 עזתים - רובם אזרחים - נהרגו במלחמה. הרס נורא בוצע ללא הבחנה. דו"ח ועדת גולדסטון קובע - פשעי מלחמה בוצעו ע"י ישראל למרות הפסקת הלחימה המצור נמשך, ועזה הפכה לכלא גדול. עזה מנותקת מהעולם, העזתים ממשפחותיהם ומעמם. אנו תובעים: יוסר המצור מעל עזה, יובאו האחראים לדין.

התכנסות בכיכר רבין ב-18:30; תהלוכה תצא מכיכר רבין ב-19:15 ותסתיים בעצרת המונים ברחבת המוזיאון. הסעות:

מחיפה: כיכר סולל בונה בשעה 16:30. לפרטים והרשמה: דני 0525655542

מירושלים: חניון גן הפעמון בשעה 17:45. לבירורים: 0505733276

לפרטים לגבי הסעות מנצרת, ואדי ערה והמשולש אפשר לפנות ל-0508575729

2. אירוע מחאה בלתי אלים בכפר ואלג'ה, 9.1.2010

תנועת "לוחמים לשלום" בשיתוף עם "שומרי משפט - רבנים למען זכויות האדם" ו"הוועד הישראלי נגד הריסת בתים" מזמינה אותך לאירוע מחאה בשיתוף תושבי הכפר ואלג'ה בנפת בית לחם בנוכחות ח"כ דב חנין ואישי ציבור ישראלים ופולסטינים, נגד הקמת ההתנחלות "גבעת יעל" על שטחי הכפר.

ההתנחלות "גבעת יעל" מיועדת להקמה על-פי תכנית בנייה פרטית הזוכה לגיבוי מלא של שר הפנים אלי ישי. מדובר בצעד נוסף שמשמעותו צמצום האפשרות למשא ומתן מדיני.

ואלג'ה הוא כפר של פליטים בפאתי העיירה בית ג'אלה, צפונית להר גילה, אשר חלק משטחו מסופח כיום לעיריית ירושלים. צורכי הפיתוח של הכפר לא אושרו כמובן, בין השאר מחשש לפגיעה בגן הלאומי "נחל רפאים" הסמוך. בניית קטע מחומת הפרדה החלה בסמוך לכפר, על קו הבתים, אך נעצרה משיקולים פוליטיים וכלכליים.

תכנית הבנייה ב"גבעת יעל" מקודמת במסווה של "שכונה נוספת לירושלים", במקביל למהלך ההקפאה שמובילה ממשלת ישראל בחודשים אלה. ההתנחלות החדשה תשתרע משכונת גילה ועד להתנחלות הר גילה, תקיף את הכפר ואלג'ה ותכלא את תושבי הכפר במובלעת פלסטינית. היא תגזול מהכפר את רוב שטחי החקלאות שלו ואת המרחב הפוטנציאלי להתרחבות. הקמת ההתנחלות כרוכה בהרס בתי פלסטינים ובפגיעה קשה בגן הלאומי "נחל רפאים", אותה פגיעה שמנעה את אישור תוכנית המתאר של הכפר.

אנו ב"לוחמים לשלום", ב"שומרי משפט – רבנים למען זכויות האדם" וב"ועד הישראלי נגד הריסת בתים" רואים בתוכניות אלו מתכון בטוח להנצחת הכיבוש והאלימות הנובעת ממנו, ומחויבים למנוע את יישומן. אנו קוראים לך להצטרף אלינו לאירוע בשטח המריבה עליו מיועדת לקום ההתנחלות. האירוע מאורגן בשיתוף תושבי הכפר ונועד להפיג את הקשר בינם לבין הקרקע. השמאל לא יכול להמשיך לשתוק כשהממשלה מחריבה את הסיכוי לשלום! נוכחותך ותמיכתך חשובה למען עתידנו ועתיד ירושלים.

אנא הירשמי/ בטלפון 054-4466706, דואל contact@combatantsforpeace.org, או באמצעות הטופס המקוון: spreadsheets.google.com/viewform?formkey=dGRaekpDb0NmTIUxOTItYnNIYjlRdGc6MA

3. צעדת מחאה שבועית מרחבת המשביר לשיח' ג'ראח

שישי 1.1.2010 בשעה 13:30 (ובימי שישי מדי שבוע)

בשבועות האחרונים מתקיימת מדי יום שישי הפגנה נגד גירוש תושבי שיח ג'ראח מבתיהם. האלימות בשכונה מצד המתנחלים מתעצמת, והשבוע כללה גם ידווי אבנים, פריצה לבתים וגרפיטי גזעני. המחאה מתעצמת ומשבוע לשבוע מצטרפים אנשים רבים לצעדה ולהפגנה בשכונה.

הצעדה תתקיים ממערב למזרח ירושלים, במחאה על העוולות הנעשות לציבור הפלסטיני במזרח העיר. הצעדה תסתיים בשיח ג'ראח בהפגנה נגד מפעל ההתנחלות בשכונה, ונגד דיכוי המחאה הפלסטינית.

נצעד ביום שישי בשעה 13:30 מרחבת המשביר ברחוב קינג ג'ורג' פינת בן יהודה, להפגנה בשכונת שיח ג'ראח שתתחיל ב - 15:00.

לפרטים – דואל: justjerusalem@gmail.com, טלפון: גלי 0544679756 או מאיה 0547423044

להרשמה להסעות מתל אביב - יעקב מנור 0505733276, manor12@zahav.net.il

4. סיור לחברון עם "שוברים שתיקה", 14.01.10

שוברים שתיקה מדריכים סיורים לחברון ולדרום הר חברון. הסיורים כוללים היכרות בלתי אמצעית עם המציאות הקשה וכן מפגש עם משפחות פלסטיניות.

הסיור יצא מבנייני האומה בירושלים בשעה 8:30 ויחזור לירושלים בשעה 14:30. קיום הסיור מותנה באישור המשטרה. מסלול הסיור:

- בית המתנחלים החדש על ציר המתפללים (בית השלום) בית המריבה (הבית החום)
- מפגש עם משפחה פלסטינית בתל רומיידה

- שכונת תל רומידא
- ארבעת שכונות ההתנחלות היהודית בחברון
- השוק הסיטונאי
- רחוב השוהדה
- מערת המכפלה (הכניסה אסורה לנו כקבוצה)
- קבר ברוך גולדשטיין בקריית ארבע

להרשמה, אנא פנו ל- tours2hebron@gmail.com. יציאה מבנייני האומה בירושלים בשעה 8:30. הסיור יחזור לירושלים בשעה 14:30.

5. סיור לדרום הר חברון עם "שוברים שתיקה", 28.1.2010

מסלול הסיור:

- תצפית מחוות לוציפר מזרחה אל אדמות הכפרים ג'ינבה, גריטן ושטחי האימונים של בסיס קריות, ומערבה אל סוסיא הפלסטינית והיהודית.
 - תצפית ממאחז אביגיל אל הכפר א-טוואנה, מאחז חוות מעון, אדמות הכפר חרובא והדרך המחברת בין הכפר חירבת טובא לבית הספר של א-טוואנה.
 - ביקור בכפר א-טוואנה ושיחה עם פעילי ארגוני זכויות האדם הגרים במקום.
 - ביקור בבסיס הצבאי בסוסיא ותצפית על יטא, חברון והדרך הסגורה בין סוסיא ליטא.
 - ביקור בבית משפחת נוואג'ה בכפר סוסיא ושיחה עם אחד מבני המשפחה.
- להרשמה, אנא פנו ל- tours2hebron@gmail.com. הביאו כובע, כמות מים, נשנושים, ותעודת זהות. אנו גובים 50 ש"ח לכיסוי עלויות הנסיעה.

6. סיורי "עיר עמים" להכרת מזרח ירושלים

הסיורים דנים בהתפתחויות היסטוריות במזרח ירושלים מאז 67'. כמו כן נעסוק בסוגיות אקטואליות כגון גדר ההפרדה והשלכותיה על חיי התושבים, התנחלויות בתוך שכונות פלסטיניות, חינוך ותשתיות במזרח העיר, איזור E1 ועוד. הסיור מאפשר דיון נרחב במדיניות ממשלות ישראל בעיר ובהשלכות מדיניות זו על הסדרים פוליטיים עתידיים.

ההשתתפות חינם, בהרשמה מראש. הסיורים מיועדים לבני 18 ומעלה.

יום ש' -2.1.2010- בשעות 10:00-14:00- סיור בעברית

יום ו'-8.1.2010- בשעות 9:30-13:30- סיור באנגלית

יום ו'-15.1.2010- בשעות 9:30-13:30- סיור בעברית

יום ו'-29.1.2010- בשעות 9:30-13:30- סיור בעברית

להרשמה לסיורים, השאירו הודעה בטלפון 02-6233973 או כתבו ל: studytours@ir-amim.org.il. אנא ציינו את מועד הסיור המבוקש, מספר המשתתפים המבקשים להשתתף בסיור, ומספר טלפון ליצירת קשר. אנו נחזור אליכם בהקדם. יש להירשם עד יומיים לפני מועד הסיור המבוקש.

שנה אזרחית טובה, ולהתראות בעלון הבא!

עריכה: יעל סיון ואפרת אבן צור

אימיילים למשלוח חומרים: alon.psychoactive@gmail.com